

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 35Cb/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318207226
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Dojčánová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2318207226.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Dojčánovou, v právnej veci žalobcu: B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D., zast.: VIA LEGE, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Veterná 1093, 925 53 Pata, IČO: 36 866 415, proti žalovanému: COOP Jednota Galanta, spotrebné družstvo, so sídlom Revolučná štvrť 953, 924 14 Galanta, IČO: 00 168 840, o zaplatenie 2.164,76 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v časti sumy 847,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.164,76 Eur od 08.09.2015 do 04.12.2018 a 8 % ročne zo sumy 847,15 Eur od 05.12.2018 do zaplatenia zamietá.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania prvej inštancie v rozsahu 22 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu 15.10.2018 žiadal, aby súd žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi sumu 2.164,76 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 8.9.2015 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca ako podnikateľ mal so žalovaným ako tiež podnikateľom uzatvorenú zmluvu, na základe ktorej mala vzniknúť pohľadávka, ktorú bol žalobca titulom rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 10C/92/1995 zo dňa 18.11.1996 povinný zaplatiť žalovanému, a to vo výške 14 865,89 Sk a jej príslušenstvo, a to konkrétne 4 646 Sk a úrok z omeškania 3% ročne od 04.02.1994 z dlžnej istiny do 01.05.1995, 22% ročne od 01.05.1995 z dlžnej istiny do 01.10.1995, 19,5% ročne od 01.10.1995 z dlžnej istiny do 13.1.1996 a 17,6% ročne od 13.01.1996 z dlžnej istiny do zaplatenia a príslušné trovy. Pohľadávka bola pohľadávkou z obchodnoprávneho vzťahu medzi dvoma podnikateľmi. Žalobca až na základe Upovedomenia o začatí exekúcie EX 13/2000, č.k. 796/2000 zo dňa 11.2.2000 pochopil, že rozsudok je vykonateľný a Pohľadávku je povinný zaplatiť. Bez zbytočného odkladu navštívil exekútora JUDr. Gabriela Szénásiho a uzavrel s ním Dohodu o splátkovom kalendári, a to dňa 01.03.2000. V súlade s Dohodou žalobca do 25.09.2000 zaplatil v hotovosti k rukám exekútora JUDr. Gabriela Szénásiho pre žalovaného celú sumu pohľadávky (istinu aj príslušenstvo), ako aj všetky trovy súdneho a exekučného konania. Nástupca exekútora JUDr. Szénásiho exekútor JUDr. Jozef Ivančík v exekučnom konaní EX 13/2000 pokračoval a dňa 19.8.2015 vydal exekučný príkaz na prikázaniu pohľadávky z účtu v banke a žalobcovi bola z jeho bankového účtu odpísaná suma 2 760.16 Eur. Na základe vyúčtovania EX 13/2000 od JUDr. Jozefa Ivančíka zo 07.09.2015 bola žalovanému poukázaná z tejto sumy a pripísaná dňa 08.09.2015 suma 2 164.76 Eur na uspokojenie (už splnenej a teda zanikutej) Pohľadávky. Žalobca sa opakovane pokúšal od žalovaného získať stanovisko k danej veci a žiadal vrátenie neoprávnene prijatej platby vo výške 2 164,76 Eur. Žalovaný prijatú platbu nevrátil.

Žalobca má za to, že dňom 25.9.2000 zanikol záväzok žalobcu splnením, lebo došlo k zaplateniu k rukám exekútora, teda na platobnom mieste, ktoré si zvolil a určil žalovaný. Exekútorovi JUDr. Szenásimu vznikla povinnosť voči žalovanému ako oprávnenému v exekúcii vymoženu pohľadávku odovzdať a súdu vrátiť poverenie na vykonanie exekúcie. To však nevykonával a v exekúcii pokračoval jeho nástupca JUDr. Ivančík. V čase, kedy JUDr. Ivančík poukázal žalovanému sumu 2.164,76 Eur na uspokojenie pohľadávky, táto už dávno neexistovala, lebo zanikla splnením dňom 25.9.2000. Preto prijatie sumy 2.164,76 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, ktoré je žalovaný povinný vydať žalobcovi. Keďže sumu 2.164,76 Eur na uspokojenie pohľadávky z obchodnoprávneho vzťahu prijal žalovaný 8.9.2015, právo žalobcu na vrátenie tejto sumy sa premlčí uplynutím dňa 8.9.2019. Z tohto dôvodu nemožno úspešne uplatniť námietku premlčania.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že v exekučnom konaní vedenom pôvodne na Exekučnom úrade JUDr. Gabriela Szenásiho od podania návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 18.1.2000 až do 7.9.2015 obdržali prostredníctvom konajúceho exekútora len čiastku 265,55 Eur (8.000,- Sk), a to v mesiaci august 2000. Z tejto čiastky bola suma 154,22 Eur zaúčtovaná na úhradu súdneho poplatku a suma 111,33 Eur ako čiastočná úhrada pohľadávky. K úhrade teda ostávala suma 382,12 Eur a príslušné úroky z omeškania. Ďalšie úhrady im exekútor nepoukázal. Na ich strane pohľadávka existovala, nakoľko do 8.9.2015 (dátum pripísania uvedenej sumy na náš účet) im uhradená nebola a exekučné konanie ukončené nebolo. K prijatiu čiastky 2 164,76 Eur od Exekútorského úradu JUDr. Jozefa Ivančíka teda nedošlo bez právneho dôvodu a naša pohľadávka bola uspokojená až týmto úkonom a to dňa 8.9.2015. Zároveň žalovaný vzniesol námietku premlčania žalobcom uplatňovanej pohľadávky, z dôvodu, že nakoľko ide o záväzok vyplývajúci z nájomnej zmluvy, spravuje sa inštitútom občianskeho práva s poukazom na ustanovenie § 106 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník premlčacia doba uplynula v septembri 2018.

3. Žalobca vo vyjadrení k replike uviedol, že zaplatením exekvovanej sumy žalobcom ako povinným dlžníkom v nariadenej exekúcii k rukám povereného exekútora (dňom 25.9.2000) zanikol záväzok žalobcu a teda aj pohľadávka žalovaného voči žalobcovi (a vznikol záväzok exekútora vydať exekvované peňažné prostriedky oprávnenému veriteľovi, t.j. žalovanému, ktorému v danom momente, t.j. najneskôr dňom 25.9.2000 vznikla tomuto záväzku exekútora zodpovedajúca pohľadávka voči exekútorovi, ktorá v celom rozsahu nahradila pohľadávku žalovaného voči žalobcovi). Žalovaný neprihliada ani na ním samým tvrdý fakt, že časť jeho pohľadávky (265,55 Eur) bola dokonca uspokojená uhradením k rukám žalovaného a započítal si ju na úhradu istiny už v auguste 2000, a napriek tomu opakovane prijal v septembri 2005 úhradu celej pohľadávky aj s úrokmi z omeškania počítanými bez ohľadu na čiastočnú úhradu v auguste roku 2000. Nevrátenie tohto - nepochybne - bezdôvodného obohatenia, ktorého si bol a je žalovaný očividne dobre vedomý, odôvodňuje žalovaný premlčaním podľa občianskoprávnej úpravy (hoci úroky rátať žalobcovi v zmysle obchodnoprávnej úpravy). V obchodnoprávných vzťahoch sa aj v prípade nájomnej zmluvy na nehnuteľnosť, aj v prípade bezdôvodného obohatenia uplatňujú predpisy obchodného práva a to vo všetkých otázkach, ktoré obchodné právo upravuje, t.j. aj pri premlčaní, okrem iba tých, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. Aplikácia Občianskeho zákonníka a jeho ustanovení na obchodnoprávne vzťahy má miesto iba tam, kde Obchodný zákonník inú právnu úpravu neobsahuje, čo ale nie je prípad premlčania. V tejto súvislosti žalobca odkázal na uznesenie ÚS SR sp.zn. IV. ÚS 70/2018 z 20.6.2018.

4. Žalovaný vo vyjadrení k duplike uviedol, že žalobca nepreukázal, že by plnenie prijali opakovane. Na základe tvrdení žalobcu je možné predpokladať, že exekútor JUDr. Szenási sa dopustil možného bezdôvodného obohatenia nakoľko si ponechal plnenie bez právneho dôvodu. Jeho vydanie by mal žalobca požadovať od tohto exekútora. Podľa žalovaného tak žalobca nespravil iba z dôvodu, že sa mu zdalo jednoduchšie uspokojiť svoj nárok voči žalovanému. Žalovaný odkázal na uznesenie NS SR z 25.2.2010 sp.zn. 4Cdo/138/2008, riešiacie otázku zodpovednosti exekútora za škodu.

5. Rozsudkom č.k. 35Cb/25/2018- 61 z 18.9.2019 súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.317,61 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 1.317,61 Eur od 5.12.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 22% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením. Proti rozsudku v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá, podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 35Cb/25/2018-103 z 30.4.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci

samej (výrok II) a v časti trov konania (výrok III) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní, postupujúc v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania (neopomínajúc, že rozhodnutie súdu musí byť predvídateľné), na základe riadne vykonaného dokazovania vyhodnotiť dôkazy, posúdiť uplatnený nárok žalobcu (ktorý zostal predmetom konania) a vo veci opätovne rozhodnúť (s tým, že argumentácia ohľadom relevantných otázok musí byť súdom prvej inštancie vyjadrená v odôvodnení dostatočne a jednoznačne/ aj s uvedením konkrétnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, pod ktorú prejednávajú vec zahrňuje/). Vo zvyšku nároku, ktorý zostal predmetom konania, je potrebné dôsledne sa vysporiadať s ust. §46 ods. 3 Exekučného poriadku vo vzťahu k vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (prípadne aj s poukazom na rozhodovaciu prax súdov).

6. Po vrátení veci odvolacím súdom súd prvej inštancie nariadil pojednávanie, na ktorom strany nenavrhl žiadne doplnenia dokazovania.

Právna zástupkyňa žalobcu doplnila, že majú za to, že odvolací súd sa stotožnil s ich právnym názorom, že k 25.9.2000 žalobca zaplatil celú pohľadávku k rukám exekútora a záväzok zanikol. Prestal tak existovať právny dôvod na to, aby znovu došlo k exekúcii žalovanej sumy. V roku 2000 zanikol právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným a to splnením záväzku. Na opačnej strane zanikla pohľadávka. Plnenie z roku 2015 tak v celom rozsahu sumy 2.164,76 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie ako plnenie bez právneho dôvodu. Nič na tom nemení ani fakt, že pôvodný exekútor si prijaté peniaze ponechal a tieto oprávnenému nevyplatil. Exekútor má v danom vzťahu povahu platobného miesta, pričom plnením exekútorovi sa plní v prospech oprávneného. Dochádza tu k nepochopeniu toho, že pokiaľ fyzicky nedošlo k plneniu žalovanej, tak jej plnené nebolo. K plneniu však došlo k rukám exekútora, ktorý peniaze držal pre žalovanú a v zmysle § 46 ods. 3 Exekučného poriadku nastúpila právna fikcia, že žalovaná peniaze prijala.

Zástupkyňa žalovaného doplnila, že na ich strane nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný prijal plnenie od exekútora až v roku 2015. Pôvodným rozhodnutím boli zaviazaní k čiastočnému plneniu, ktoré už realizovali, iei nároky neuznávajú.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s podstatným obsahom spisu OS Galanta sp.zn. 10C/92/1995, upovedomením o začatí exekúcie z 11.2.2000, splátkovým kalendárom z 1.3.2000, príjmovými pokladničnými blokmi od 1.3.2000 do 25.9.2000, exekučným príkazom z 19.8.2015, vyúčtovaním exekútora zo 7.9.2015, odpoveďou žalovaného na žiadosť exekútora o poskytnutie súčinnosti z 2.7.2015, a zistil tento skutkový stav veci:

8. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 10C/92/95 - 106 z 18.11.1996 súd uložil odporcovi (Ladislav Matušík, bytom Sereď, Mierová 2951/15) povinnosť zaplatiť navrhovateľovi (Jednota, spotrebné družstvo, Revolučná štvrť č. 1, Galanta) 14.865,89 Sk s 3% úrokom od 4.2.1994 do 1.5.1995 s 22% úrokom od 1.5.1995 do 1.10.1995, s 19,5% úrokom od 1.10.1995 do 13.1.1996 a so 17,6% úrokom od 13.1.1996 až do zaplataenia a z titulu trov konania navrhovateľovi 4.646,- Sk. V odôvodnení súd konštatoval, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o prenechaní majetku družstva do dočasného užívania v zmysle ustanovení §§ 71 a 348 Hospodárskeho zákonníka účinného do 1.1.1992. Z obsahu Zmluvy o prenechaní majetku družstva do dočasného užívania z 30.10.1991, ktorá je súčasťou spisového materiálu, Jednota, spotrebné družstvo Galanta na jednej strane a podnikateľ Ladislav Matušík, na strane druhej, uzatvárajú v nadväznosti na oprávnenie k podnikateľskej činnosti zo dňa 2.10.1991 pod číslom 8269/1991 podľa § 71 a §348 Hospodárskeho zákonníka zmluvu o prenechaní družstevného majetku.

9. Dňa 11.2.2000 vydal súdny exekútor JUDr. Gabriel Szénasi, Exekútorský úrad Komárno, upovedomenie o začatí exekúcie pod zn. EX 13/2000, na základe vykonateľného exekučného titulu - rozsudku č. 10C/92/1995 z 18.11.1996 a návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 18.1.2000 na vymoženie pohľadávky 14.865,89 Sk, príslušenstva pohľadávky, a to úrokov z omeškania 13.299,55 Sk, trov súdneho konania 4.646,- Sk, úrokov z omeškania vo výške 17,6% odo dňa 24.1.2000 zo sumy 14.865,89 Sk do zaplataenia a poverenia OS Galanta z 2.2.2000.

10. Dňa 1.3.2000 žalobca a súdny exekútor JUDr. Gabriel Szénasi podpísali Splátkový kalendár o spôsobe úhrady dlhu tak, že tento mal byť splatený formou mesačných splátok po 5.000,- Sk, s tým, že v deň podpisu (1.3.2000) povinný zaplatil 3.000,- Sk.

11. Podľa predložených príjmových pokladničných dokladov uhradil žalobca k rukám súdneho exekútora 1.3.2000 sumu 3.000,- Sk, 6.3.2000 sumu 5.000,- Sk, 11.4.2000 sumu 5.000,- Sk, 16.5.2000 sumu 5.000,- Sk, 12.6.2000 sumu 5.000,- Sk, 12.7.2000 sumu 5.000,- Sk, 14.8.2000 sumu 5.000,- Sk, 25.9.2000 sumu 7.929,78 Sk.

12. Listom z 2.7.2015 žalovaný na základe žiadosti súdneho exekútora JUDr. Jozefa Ivančíka oznámil, že v exekučnom konaní eviduje úhradu od súdneho exekútora JUDr. Gabriela Szénásiho vo výške 265,55 Eur (8.000,- Sk), ktorú im poukázal v mesiaci august 2000. Z tejto čiastky sumu 154,22 Eur zaúčtovali ako úhradu súdneho poplatku a sumu 111,33 Eur ako čiastočnú úhradu pohľadávky.

13. Dňa 19.8.2015 vydal súdny exekútor JUDr. Jozef Ivančík - nástupca JUDr. Gabriela Szénásiho - exekučný príkaz na vykonanie exekúcie príkázaním pohľadávky z účtu v banke, ktorým prikázal banke odpísať a pripísať na účet exekútora pohľadávku 382,13 Eur, príslušenstvo pohľadávky, a to úroky z omeškania 1.499,19 Eur, trovy exekúcie oprávneného 16,60 Eur, úroky z omeškania vo výške 17,6% ročne odo dňa 19.8.2015 zo sumy 382,13 do zaplatenia, trovy exekúcie 621,62 Eur. Z bodu 2. exekučného príkazu vyplýva, že exekútor evidoval úhradu pohľadávky v časti 111,33 Eur a úhradu trov súdneho konania vo výške 154,22 Eur.

14. V zmysle konečného vyúčtovania súdneho exekútora JUDr. Jozefa Ivančíka zo 7.9.2015 bol oprávnenému vyplatený nárok vo výške 2.164,76 Eur.

15. Podľa § 243b ods. 2 zák.č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) (prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1.11.2013) ustanovenia § 36 ods. 8 až 13, § 46 ods. 3 až 7 a § 60 ods. 2 sa použijú aj na konania začaté pred 1. novembrom 2013.

16. Podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 plnenie exekútorovi má rovnaké účinky, ako keby povinný plnil oprávnenému. Splnenie dlhu preukáže povinný písomným potvrdením o splnení dlhu alebo jeho časti podľa § 36 ods. 10 alebo exekútor poukázaním prijatých plnení oprávnenému.

17. Podľa § 46 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 plnenia prijaté alebo vymožené z majetku povinného sa na úhradu pohľadávky použijú v tomto poradí:

- a) trovy exekútora,
- b) istina vymáhanej pohľadávky,
- c) príslušenstvo vymáhanej pohľadávky priznané exekučným titulom,
- d) trovy oprávneného.

18. Podľa § 243b ods. 13 (Exekučný poriadok) (prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1.11.2013) ak exekútor podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013 prijal alebo vymohol od povinného plnenie, ktoré k 1. novembru 2013 nepoukázal oprávnenému, je povinný prijaté alebo vymožené plnenie po použití podľa § 46 ods. 4 a 5 poukázať oprávnenému najneskôr do 15. novembra 2013; porušenie tejto povinnosti je závažným disciplinárnym previnením exekútora.

19. Podľa 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

20. Podľa §563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

21. Žalobca si v konaní uplatňuje nárok na peňažné plnenie voči žalovanému z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, keď žalovaný mal bezdôvodný majetkový prospech získať v súvislosti s exekúciou prebiehajúcou na uspokojenie pohľadávky žalovaného, priznanej vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 10C/92/1995 z 18.11.1996. Pôvodná pohľadávka vznikla z titulu Zmluvy o prenechaní majetku družstva do dočasného užívania v zmysle ust. §§ 71 a 348 Hospodárskeho zákonníka účinného do 1.1.1992 uzatvorenej medzi žalobcom ako podnikateľom a žalovaným

v nadväznosti na oprávnenie žalobu k podnikateľskej činnosti. V konaní nebolo sporné, že po právoplatnosti a vykonateľnosti uvedeného rozsudku nedošlo zo strany žalobcu k dobrovoľnému plneniu, v dôsledku čoho sa žalovaný domáhal splnenia vymožením pohľadávky v exekúcii. V konaní bolo na základe listinných dôkazov predložených žalobcom preukázané, že žalobca s pôvodne povereným súdnym exekútorom JUDr. Gabrielom Szénásim uzavrel dohodu o splátkovom kalendári, na základe ktorej plnil exekútorovi na splatenie pohľadávky žalovaného a jej príslušenstva nasledovne: 1.3.2000 sumu 3.000,- Sk, 6.3.2000 sumu 5.000,- Sk, 11.4.2000 sumu 5.000,- Sk, 16.5.2000 sumu 5.000,- Sk, 12.6.2000 sumu 5.000,- Sk, 12.7.2000 sumu 5.000,- Sk, 14.8.2000 sumu 5.000,- Sk, 25.9.2000 sumu 7.929,78 Sk. Celkovo teda uhradil k rukám súdneho exekútora JUDr. Gabriela Szénásiho sumu 40.929,78 Sk (1.358,62 Eur).

22. Zásadnou otázkou, z ktorej sa súd musel vysporiadať bol problém platobného miesta, teda aké má plnenie povinného exekútorovi účinky a za čo ho považovať. Súd v tejto súvislosti odkazuje na znenie § 46 ods.3 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.11.2013 a prechodné ustanovenia Exekučného poriadku k úpravám účinným od 1.11.2013, konkrétne §243 ods. 2. Z nich vyplýva, že plnenie exekútorovi má rovnaké účinky, ako keby povinný plnil oprávnenému, pričom táto úprava sa použije aj na konania začaté pred 1.11.2013. Čiže plnenia, ktoré boli poskytnuté exekútorovi v priebehu exekučných konaní, ktoré dovtedy neboli skončené, je potrebné považovať za plnenia ako keby boli poskytnuté oprávnenému. Túto argumentáciu podporuje aj znenie § 243b ods. 13 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak exekútor podľa dovtedy platných právnych predpisov prijal alebo vymohol od povinného plnenie, bol povinný podľa § 46 ods. 4 a 5 poukázať oprávnenému najneskôr do 15.11.2013. Predmetné ustanovenie zároveň stanovuje poradie uspokojovania jednotlivých nárokov s doteraz prijatých plnení odkazom na ustanovenie § 46 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 1.11.2013.

23. Pokiaľ je teda potrebné plnenia prijaté do 1.11.2013 považovať za plnenia oprávnenému, došlo v súvislosti s v tom čase neskončeným exekučným konaním, k postupnému splneniu podľa poradia pohľadávok v zmysle ust. § 46 ods. 4 Exekučného poriadku. Trovy exekúcie (§46 ods. 4 písm. a)) vo výške 6.580,- Sk (podľa upovedomenia o začatí exekúcie z 11.2.2000) boli zaplatené úhradou z 1.3.2000 vo výške 3.000,- Sk a úhradou zo 6.3.2000 vo výške 3.580,- Sk (zostatok úhrady 5.000 - 3.580 = 1.420,- Sk). Istina vymáhanej pohľadávky (§46 ods. 4 písm. b)) vo výške 14.865,89 Sk bola zaplatená úhradami zo 6.3.2000 vo výške zostatku 1.420,- Sk, z 11.4.2000 vo výške 5.000,- Sk, zo 16.5.2000 vo výške 5.000,- Sk, z 12.6.2000 vo výške 3.445,89 Sk (zostatok úhrady 5.000 - 3.445,89 = 1.554,11).

24. Príslušenstvo vymáhanej pohľadávky priznané exekučným titulom (§46 ods. 4 písm. c)) predstavovali úroky vo výške 14.009,20 Eur, vyčíslené nasledovne:

- vo výške 13.299,55 Sk do 23.1.2000 (podľa rozsudku a upovedomenia o začatí exekúcie)
- vo výške 17,6% ročne zo sumy 14.865,89 Sk od 24.1.2000 do 6.3.2000 (1. úhrada započítaná na istinu podľa bodu 21. rozsudku) - 301,06 Sk,
- vo výške 17,6% ročne zo sumy 13.445,89 Sk od 7.3.2000 do 11.4.2000 (2. úhrada započítaná na istinu podľa bodu 21. rozsudku) - 226,92 Sk,
- vo výške 17,6% ročne zo sumy 8.445,89 Sk od 12.4.2000 do 16.5.2000 (3. úhrada započítaná na istinu podľa bodu 21. rozsudku) - 138,47 Sk,
- vo výške 17,6% ročne zo sumy 3.445,89 Sk od 17.5.2000 do 12.6.2000 (4. úhrada započítaná na istinu podľa bodu rozsudku) - 43,20 Sk.

25. Úroky v celkovej výške 14.009,20 Sk boli zaplatené úhradami z 12.6.2000 vo výške zostatku 1.554,11 Sk, z 12.7.200 vo výške 5.000,- Sk, zo 14.8.200 vo výške 5.000,- Sk a 25.9.2000 vo výške 2.455,09 Sk (zostatok úhrady 7.929,78 - 2.455,09 = 5.474,69 Sk). Trovy oprávneného (§46 ods. 4 písm. d)) vo výške 4.646,- Sk boli zaplatené úhradou z 25.9.2000.

26. Zmenou Exekučného zákonníka k 1.11.2013 tak došlo k tomu, že plnenia povinného vykonané v prospech exekútora mali rovnaký účinok ako keby bolo plnené oprávnenému a dôsledku toho došlo k splneniu pohľadávky v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že celkový vzniknutý nárok žalovaného, ktorý mu mal byť ako oprávnenému v exekúcii vyplatený bol vo výške istiny 14.865,89 Sk, úrokov 14.009,20 Sk a trov oprávneného 4.646,- Sk, spolu 33.521,09 Sk (1.112,70 Eur). Vyplatené mu boli v auguste 2000 suma 265,55 Eur a 8.9.2015 suma 2.164,76 Eur, teda spolu 2.430,31 Eur. Reálny majetkový prospech, ktorý získal žalovaný na úkor žalobcu bez právneho dôvodu

predstavuje rozdiel medzi týmito sumami vo výške 1.317,61 Eur, ktorý nárok bol priznaný pôvodným rozsudkom z 18.9.2019 spolu s úrokmi z omeškania.

27. Na základe zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu zostala predmetom konania časť nároku uplatnená vo výške sumy 847,15 Eur s príslušenstvom, predstavujúca plnenia, ktoré exekútor vymohol nad rámec existujúceho exekučného nároku žalovaného ako oprávneného. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia však možno uplatňovať len v rozsahu toho, čo ten komu bolo bezdôvodne plnené, skutočne prijal.

28. Ak osoba, ktorej bola rozhodnutím súdu uložená nejaká povinnosť (povinný), túto svoju povinnosť dobrovoľne v určenom čase nesplní, môže sa osoba oprávnená (tá, ktorej sa malo plniť) domáhať núteného výkonu takéhoto súdneho rozhodnutia cestou súdnej exekúcie. V exekúcii súdny exekútor poverený na jej vykonanie súdom, vymôže od povinnej osoby plnenie vyplývajúce zo súdneho rozhodnutia (exekučného titulu) ako aj svoje trovy exekúcie a trovy exekučného konania, ktoré vznikli oprávnenému. Ak súdny exekútor z nejakého dôvodu vymôže v exekúcii viac ako oprávnenému priznáva exekučný titul spolu s trovami exekučného konania oprávneného a trovami exekúcie súdneho exekútora, je povinný túto navyše vymoženú peňažnú sumu povinnému vrátiť. Ak by si takéto navyše vymožené peňažné plnenie ponechal, vzniká mu tzv. bezdôvodné obohatenie, keďže prijal plnenie bez právneho dôvodu (§451 a nasl. Občianskeho zákonníka). V prípade, že by súdny exekútor takéto navyše vymožené peňažné plnenie ďalej poukázal oprávnenému, vznikla by povinnosť vrátiť toto plnenie ako bezdôvodné obohatenie oprávnenému, z rovnakého dôvodu (prijatie plnenia bez právneho dôvodu). Právo žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia má potom ten, na koho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (§456 Občianskeho zákonníka). (viď rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/43/2020 z 23.9.2020).

29. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva) na strane žalobcu alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti) na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho sporu (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009). V tomto spore súd s prihliadnutím na záver vymedzený v bode 26. tohto odôvodnenia skúmal, či je na strane žalovaného daná pasívna legitímácia a teda či mu svedčí povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie v rozsahu nároku vo výške 847,15 Eur s príslušenstvom.

30. Súd dospel k záveru, že ust. § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, a teda fikciu, že plnenia poskytnuté exekútorovi sa považujú za plnenia oprávnenému, možno aplikovať len v rozsahu vymoženého plnenia, ktoré exekútor vymohol na základe exekučného titulu, t.j. v rozsahu nútene vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstva, trov konania a trov exekúcie na základe súdneho rozhodnutia. V konaní však bolo preukázané, že exekútor vymohol peňažnú čiastku prevyšujúcu uvedené nároky, pričom časť takto vymožených peňazí si ponechal a časť poukázal žalovanému ako oprávnenému. Takéto peňažné plnenie naplnia skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia prijatého bez právneho dôvodu (ako súd konštatoval aj v pôvodnom rozhodnutí v bode 24. posledná veta) v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Nakoľko aplikácia ust. § 46 ods. 3 Exekučného poriadku je podľa názoru súdu v rozsahu plnení prijatých nad rámec existujúcej exekučnej pohľadávky vylúčená, povinnosť vydať takéto peňažné plnenie vzniká tomu, kto ho reálne prijal (názor je v súlade s vyššie citovaným rozhodnutím KS v Trenčíne). Teda v rozsahu plnenia poukázaného exekútorom žalovanému v sume 1.317,61 Eur, táto povinnosť vznikla žalovanému (a uložená bola v pôvodnom rozsudku v časti, ktorá nebola napadnutá odvolaním). Vo zvyšnej časti nároku na vydanie sumy 847,15 Eur však v konaní nebola preukázaná pasívna legitímácia žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tomuto zo strany exekútora uvedená čiastka poukázaná nebola. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti nároku na zaplatenie sumy 847,15 Eur s príslušným úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 847,15 Eur od 8.9.2015 do zaplatenia zamietol.

31. Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

32. Podľa § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby

osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

33. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z. sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky 1) platnej k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka omeškania zvýšenej o osem percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka omeškania.

34. V pôvodnom rozhodnutí súd prvej inštancie zamietol aj nárok žalobcu na úroky z omeškania, a to nielen prislúchajúce k zamietnutej istine 847,15 Eur ale aj v rozsahu úrokov z omeškania z celej pôvodne uplatnenej sumy 2.164,76 Eur od 8.9.2015 do 4.12.2018 (847,15 Eur + 1.317,61 Eur). Hoci odvolanie v tejto časti proti výroku nesmerovalo a odvolací súd sa touto otázkou v odôvodnení rozhodnutia ani nezaobrá, nakoľko zrušil celý zamietajúci výrok, je súd prvej inštancie nútený v tejto časti opakovane rozhodnúť. Zotrváva na svojej pôvodnej argumentácii, že pokiaľ ide o splnenie dlhu, Obchodný zákonník upravuje len lehoty na plnenie zo vzniknutých záväzkových vzťahov. Pre stanovenie času povinnosti plniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať Občiansky zákonník, keďže Obchodný zákonník samostatnú úpravu neobsahuje. Nakoľko v tomto prípade čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka. Nakoľko žalobca v konaní netvrdil ani nepreukázal inak, pri stanovení času, kedy bol žalovaný povinný plniť a v tej súvislosti stanovení momentu, kedy sa dostal do omeškania, súd vychádzal z výzvy, ktorá bola žalovanému adresovaná až vo forme žaloby podanej na súd. Žaloba bola žalovanému doručená 3.12.2018, plniť bol prvýkrát povinný nasledujúci deň 4.12.2018 a do omeškania sa dostal 5.12.2018. Súd preto nepriznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v zmysle ust. Obchodného zákonníka a vyššie citovaného vykonávacieho predpisu v sadzbe 8% ročne (platnej ku dňu vzniku omeškania) zo sumy 1.317,61 Eur od 5.12.2018 do 4.12.2018.

Celkovo tak nárok na úroky z omeškania bol zamietnutý vo výške 8% ročne zo sumy 2.164,76 Eur (847,15 Eur + 1.317,61 Eur) od 8.9.2015 do 4.12.2018 a vo výške 8% ročne zo sumy 847,15 Eur od 5.12.2018 do zaplatenia.

35. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

38. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Celková výška uplatneného nároku bola 2.164,76 Eur. Žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie úspešný v časti uplatnenej istiny 1.317,61 Eur (61%) a žalovaný vo zvyšnej časti (39%), na základe čoho žalobcovi vzniklo právo na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 22%. Súd pri stanovení miery úspechu vychádzal z ust. § 255 ods. 2 C.s.p., na základe ktorého, pokiaľ súd konštatuje len čiastočný úspech niektorej zo strán, náhradu trov konania delí pomerne. Výsledný úspech žalobcu 22% je teda pomerom úspechu žalobcu 61% k úspechu žalovaného 39%. Pokiaľ ide o náhradu trov odvolacieho konania, súd žalobcovi ako v plnom rozsahu úspešnej strane sporu priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.